

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Łuck, Cesarstwo Rosyjskie, obecnie Ukraina

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Древлехранилище Луцкого Православного Крестовоздвиженского Братства (Łuckiego Prawosławnego Bractwa Podwyższenia Krzyża św.)

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Religijne/prawosławne bractwo parafialne o zasięgu lokalnym.

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum prawosławnego bractwa religijnego, zbiory o profilu religijnym, ograniczona działalność, prawdopodobnie o charakterze składu, możliwego do odwiedzania przez zainteresowanych, nie posiadającego katalogu i opisów.

Daty działalności / zakres czasowy:

1891 – 1915

Dostępność

Ograniczona, dla gości, którzy wyrazili chęć zobaczenia zbiorów

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Patrymonialna

Rodzaj pamięci

Rosyjska, prawosławna

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Historyczny: pamiątki/relikwie; kultury: rękopisy, książki drukowane;
artystyczny: malarstwo i rzeźba?

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Nie istnieje	Pomieszczenie w łuckim soborze prawosławnym
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	X	X
GODZINY OTWARCIA	X	

DYREKTORZY	X	X
ZARZĄDCA	X	X
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	X	Zaadaptowane pomieszczenie

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Nie stwierdzono

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Brak konkretnych danych

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Łuck i okolice

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Prawosławne Bractwo Podwyższenia Krzyża św. w Łucku

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Brak danych

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Prawosławne Bractwo Podwyższenia Krzyża św. w Łucku, będące założycielem i opiekunem placówki.

Szczegółowa historia instytucji

W maju lub czerwcu 1890 r., w związku z zaplanowaną w Łucku na sierpień tego roku wizytą cesarza Rosji Aleksandra III członkowie lokalnego Prawosławnego Bractwa Podniesienia Krzyża rozpoczęli zbieranie obiektów, które miały wejść w skład muzeum. Władca wraz ze świtą 27 VIII 1890 r. obejrzał kolekcję, wzbogaconą na ten czas przedmiotami przywiezionymi specjalnie z muzeum Prawosławnego Bractwa we Włodzimierzu. Wówczas Bractwo otrzymało od gubernatora kijowskiego A. Ignatiewa 200 rubli na rozszerzenie działalności. O późniejszych losach muzeum wiadomo niewiele. Zdaje się, że cały czas pozostawało w tym samym miejscu. Odwiedzający go goście podkreślali fatalny stan eksponatów (zob. rubryka: Zbiory).

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Oprócz obiektów zebranych w ciągu 3 miesięcy przed wizytą Aleksandra III (27 VIII 1890 r. starego stylu), do 1 marca następnego roku kolekcja wzbogaciła się o grupę ksiąg liturgicznych, w tym 6 Ewangeliarzy, podarowanych przez sekretarza bractwa, ojca F. Sawłuczyńskiego. Pośród nich były 4 rękopiśmienne, datowane na XVI w. oraz 2 wydane we Lwowie, odpowiednio przed 1624 i w 1636 r. Zbiory przechowywane były w pomieszczeniu za ołtarzem prawosławnego soboru łuckiego, przekazanym w celu utworzenia drewnianego składowiska przez protopoposa Ananiasza Brodowicza. Według relacji Oresta Fotińskiego z lata 1898 r. muzeum było utrzymywane fatalnie, znajdowało się w na pół ciemnej i wilgotnej izbie „dla chorych na oczy” (czego by pod tym stwierdzeniem nie rozumieć). Obiekty były rozmieszczone jak bądź, zniszczone gwoździami. Z kolei z listu z 1911 r. wysłanego przez miłośnika starożytności Nikołaja Foreggera von Greifenthurn do jednego z czołowych działaczy kijowskiego Towarzystwa ochrony zabytków i rzemiosła O. Merdera wynika, że stan niewielkiego muzeum/składu był wówczas fatalny. Autor wspomina, że zbiory przechowywane były w rozpaczliwych warunkach, nie odpowiadających choćby elementarnym zasadom wystawienniczym, nie posiadały spisu, a więc jest prawdopodobne, że przepadną w nieodległym czasie w wyniku niedbałego stosunku do siebie lub zostaną rozkradzione przez handlarzy starożytnościami.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Brak

Strategia pozyskiwania zbiorów

Dary

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

1890 r., może również później - członkowie prawosławnego bractwa działającego w Łucku – niewiadome obiekty;

Po VIII 1890 przed 1 III 1891 r. - sekretarz bractwa, ojciec F. Sawłuczyński - grupa ksiąg, w tym 6 Ewangeliiarzy (zob. rubryka: Zbiory);

Pocz. lat 90 XIX w. – Orest Lewickij – książki.

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Brak

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

Brak danych

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Brak konkretnych danych.

Wystawy czasowe

Nie odnotowano

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Brak

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Brak

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Brak danych

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Łuck i okolice.

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

27 VIII 1890 r. cesarz Rosji Aleksander III wraz ze świtą, w tym prawdopodobnie z gubernatorem kijowskim A. Ignatiewem;

1898 - Orest Fotinskij

1911 - miłośnik starożytności Nikołaj Foregger von Greifenthurn

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

- Археологическая летопись [Южной России], [w:] „Киевская Старина. Ежемесячный исторический журнал”, R. 18, t. LXIV, 1899 (май), s. 106–121 [wydana także jako odrębny druk i oznaczona wówczas jako tom pierwszy].

- Гаврилюк С., *Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підлашшя (XIX – початок XX ст.)*, Луцьк 2008.

- „Волынские епархиальные ведомости” 1891, nr 7 (1 marca), s. 239–244.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

ЦДІА України у м. Києві, ф. 725, оп. 1, спр. 3, арк. 52 [non vidi]

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Brak danych

Ciekawe cytaty

Brak

UWAGI:

Brak

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Dariusz Dąbrowski

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

X

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	